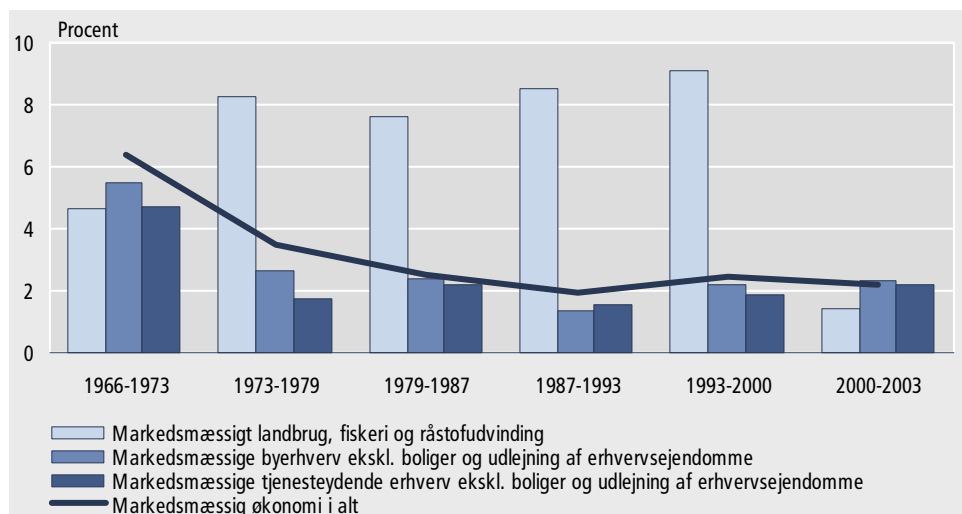

Moderat stigning i produktiviteten

Gennemsnitlig
produktivitetsvækst pr. år
på 2,2 pct.

Arbejdsproduktiviteten er i perioden 2000-2003 vokset med 7 pct. i de markeds-
mæssige byerhverv. Det svarer til en gennemsnitlig årlig vækst i arbejdsproduktiviteten på
2,2 pct. I historisk lys er dette en moderat produktivitetsvækst, idet den
gennemsnitlige vækst i arbejdsproduktiviteten fra 1966 til 2003 var på 2,8 pct.

Årlig procentvis vækst i arbejdsproduktiviteten

Ikke muligt her at måle
produktiviteten i offentlig
forvaltning og service

Figuren viser udviklingen i arbejdsproduktiviteten 1966-2003 for den markeds-
mæssige del af økonomien, landbruget, byerhvervene samt de tjenesteydende erhverv. Da
værdien af offentlig administration og gratisydelse pr. definition er sat til de hermed
forbundne omkostninger, er det ikke interessant at medtage *offentlig forvaltning og
service* ved økonomiske analyser af produktivitetsudviklingen. Derfor er tallene for
økonomien som helhed, som jo omfatter offentlig forvaltning og service, af begrænset
interesse.

Høje produktivitetsstig-
ninger indenfor landbrug,
fiskeri og råstofudvinding

Landbrug, fiskeri og råstofudvinding har med undtagelse af den sidste periode præ-
steret endog meget høje produktivitetsstigninger. For byerhvervene ses en faldende
produktivitet frem til 1993, hvorefter vækstraterne ligger på godt 2 pct. i gennemsnit.
Med undtagelse af perioden 1987 til 1993 ligger de tjenesteydende erhverv under
byerhvervenes vækstrater, hvilket skyldes en gennemsnitlig højere produktivitsud-
vikling i de sekundære erhverv (Industri og byggeri mv.).

De markeds-
mæssige
byerhverv er mest
relevante her

Den målte produktivitsudvikling kan kun tages som udtryk for udviklingen i ar-
bejdskraftens effektivitet i produktionsprocessen for den markeds-
mæssige del af øko-
nomien. Der er imidlertid grund til at tage yderligere forhold omkring visse af de
markeds-
mæssige erhverv i betragtning ved analyser af arbejdsproduktiviteten. Pro-

duktivitetens udviklingen i landbrug, råstofudvinding mv. er således præget af en række særlige forhold som f.eks. høstens størrelse og udvindingstakten for olie- og naturgas-reserver. Ligeledes er produktivitetens udviklingen i erhvervene *Boliger* og *Udlejning af erhvervsejendomme* speciel, da der er en meget stor værditilvækst og relativt få arbejdstimer, eftersom den helt dominerende produktionsfaktor er realkapital i form af bygninger. Den resterende del af økonomien - de markeds-mæssige byerhverv ekskl. boliger og udlejning af erhvervsejendomme - udgør de erhverv, hvor produktivitetens udviklingen i de enkelte år kan fortolkes som udtryk for arbejdskraftens effektivitet i produktionsprocessen. De markeds-mæssige tjenesteydende erhverv er de markeds-mæssige byerhverv minus industri, energi-, varme- og vandforsyning samt den markeds-mæssige del af bygge- og anlægsvirksomhed.

Årsagerne til produktivitetstigninger

Danmarks Statistik udgav i foråret 2004 en temapublikation der klarlægger årsagerne til produktivitetstigningerne i perioden 1988 til 2000, se Stenbæk og Sejerbo Sørensen: "Produktivitetens udviklingen i Danmark 1988-2000", Danmarks Statistik 2004. I første kvartal 2005 forventes en lignende undersøgelse af denne periode offentliggjort.

Nye serier for antallet af arbejdstimer indarbejdet i nationalregnskabet

Nationalregnskabet har fra og med offentliggørelsen af aprilversionen (se Statistiske Efterretninger, Nationalregnskab og betalingsbalance 2004:6) indeholdt en hovedrevideret og tilbageregnet opgørelse af antallet af arbejdstimer fordelt på erhverv for årene 1966-2003. De nye tal for arbejdstimer muliggør en opgørelse af udviklingen i arbejdsproduktiviteten tilbage til 1966. I denne offentliggørelse er juni-versionen af nationalregnskabet indarbejdet.

Gennemsnitlige vækstrater for arbejdsproduktiviteten fordelt på erhverv

	1999	2000	2001*	2002*	2003*	1966-1973	1973-1979	1979-1987	1987-1993	1993-2000	2000-2003	1966-2003
	Procentvis årlig vækst					Gennemsnitlig procentvis årlig vækst						
Økonomien i alt	2,6	1,3	1,4	1,6	1,7	5,5	3,2	1,9	2,0	2,0	1,6	2,8
Markedsmæssig økonomi i alt	2,5	2,0	2,1	2,1	2,3	6,4	3,5	2,5	1,9	2,4	2,2	3,3
Markedsmæssigt landbrug, fiskeri og råstofudvinding	4,0	10,9	0,8	-1,0	4,4	4,6	8,3	7,6	8,5	9,1	1,4	7,0
Markedsmæssige byerhverv ¹	2,6	1,4	2,4	2,4	2,1	5,5	2,7	2,4	1,4	2,2	2,3	2,8
Industri	5,6	2,7	1,2	3,8	4,4	7,3	4,9	1,7	1,3	3,6	3,1	3,7
Energi- og vandforsyning	7,9	-1,9	3,8	-9,0	-5,6	7,9	5,4	1,5	2,5	3,7	-3,8	3,4
Markedsmæssig bygge- og anlæg	3,4	-4,8	4,8	3,2	-0,7	3,5	-0,7	5,4	-2,4	0,6	2,4	1,6
Markedsmæssige tjenesteydende erhverv ¹	1,3	2,1	2,8	2,1	1,8	4,7	1,8	2,2	1,5	1,9	2,2	2,4
Handel, hoteller og restauration	3,3	1,9	2,2	0,5	-0,2	5,1	2,0	2,3	0,8	2,6	0,8	2,5
Markedsmæssig transport, post og tele	4,1	11,8	6,9	5,8	1,7	4,5	2,6	2,1	1,9	5,1	4,8	3,4
Markedsmæssig finansiering og forretningservice ¹	-2,1	-1,6	2,4	1,6	3,8	2,8	0,7	1,6	1,6	-0,3	2,6	1,4
Markedsmæssige offentlige og personlige tjenester	-3,8	-4,3	-2,8	3,3	3,3	5,2	0,5	1,5	2,3	-1,2	1,2	1,6
Memopost:												
Boliger og udlejning af erhvervsejendomme	0,2	1,5	-1,4	0,1	1,4	5,0	-0,1	-4,5	1,4	2,4	0,0	0,6

¹ Ekskl. boliger og udlejning af erhvervsejendomme

Mere information

Mere detaljeret information om arbejdsproduktiviteten findes på www.statistikbanken.dk/nat23. I Statistiske Efterretninger Nationalregnskab og betalingsbalance 2004:10 er anført de faktorer, der bestemmer arbejdsproduktiviteten dels i de enkelte erhverv dels på aggregeret niveau.

Kilder og metoder

Tallene for bruttoværditilvækst i 1995-priser samt antal arbejdstimer stammer fra de løbende offentliggørelser af nationalregnskabet. Nationalregnskabets tal for arbejdstimer er baseret på arbejdstidsregnskabet. Der arbejdes med at basere fremtidige opgørelser på Laspeyres kædeindeks, som er et bedre volumenmål.

Næste offentliggørelse

Arbejdsproduktiviteten 1966-2004 forventes offentliggjort i april 2005.

Henvendelse

Henrik Sejerbo Sørensen, tlf. 39 17 36 62, hss@dst.dk